

Työkykyä Satakuntaan – Satakunnan työkyvyn kehittämishanke

Työkykyohjelman (STM) projekti 1, Työkyvyn tuki tulevaisuuden sote-keskuksessa

Työkyvyn tuen palvelukokonaisuus, Versio 1

31.8.2021

Työkyvyn tuen palvelukokonaisuus

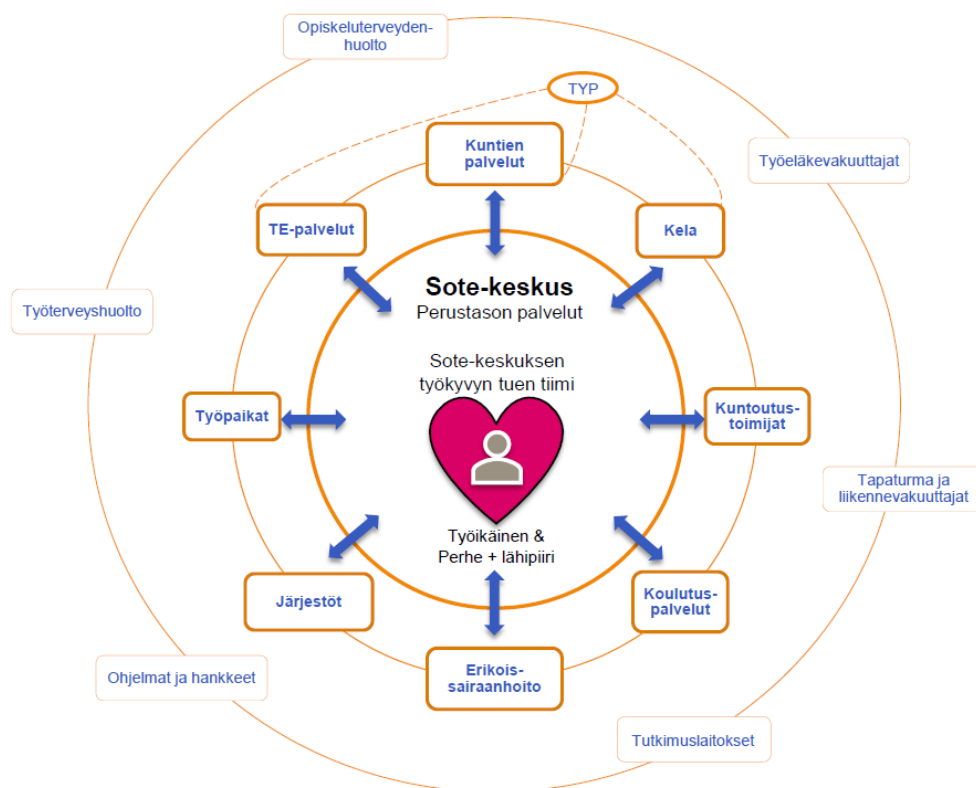
Kuvaamisen osia/vaiheita PKPK-käsikirjan mukaan:

- Tilanneanalyysi – Työkyvyn tuen koulutuksessa on tehty nykytilakuvausta
- segmentointi
- tavoitteiden määrittely, työkyvyn tuen koulutuksessa on kirjattu tahtotilaa
- mittareiden ja tietolähteiden määrittely
- palvelukokonaisuuksien ja kokonaisuuksien määrittely/mallintaminen
- toimeenpanon suunnittelu ja palvelukokonaisuuksien ja ketjujen ohjaus
- vuoropuhelu ja seuranta

Työkyvyn tuen verkoston toiminnan periaatteet ja tavoitteet:

Asiakkaan näkökulmasta verkoston tärkein tavoite:

- Poistetaan luukulta luukulle eteneminen, ettei asiakasta siirretä työntekijältä toiselle samassa asiassa
- Vastuhenkilö on asiakkaan tukena kokoamassa verkostoa -> varmistamassa, että asiat tulee hoidettua, eikä katkea ammattilaisten vaihtuessa
- Tavoitteena toimiva yhteistyö, jotta asiakkaan työllistyminen edistyy, asiakas saa työkyvyn tuen palvelut oikea-aikaisesti
- Verkoston sitouttaminen ja yhteisen tietoisuuden kasvattaminen palvelukokonaisuuden osista ja niiden merkityksestä yksittäiselle asiakkaalle

Kuva 1., Osatyökykyisen työttömän työkyvyn tuen verkostoon tarvitaan monia eri tahoja / toimijoita. Työkyvyn tuen koulutuksen luentomateriaalit 11.5.2021, Kimmo Tarvainen, ylilääkäri, Työterveyslaitos

Palvelukokonaisuuden / Verkoston toimijoita:

Asiakas ja asiakkaan lähipiiri

- Työtön / osatyötön, kuntouttavassa työtoiminnassa, kuntakokeilussa, täsmätyökykyinen, työkyvyn tuen tarpeessa oleva, paljon palveluja käyttävä työtön, sairauslomalla/kuntoutustuella takaisin työhön menossa
- Arjen lähipiiri (matalalla kynnyksellä): perhe, sukulaiset, ystävät, tuttavat, vertaiset

Verkoston sisäiset toimijat

- Sote-keskuksessa: terveys- ja sairaanhoito (perustason ja erikoistason), mielenterveys- ja päihdepalvelut, aikuissosiaalityö, vammaispalvelut, kuntoutuspalvelut, perheneuvola, lastensuojelu

Verkoston ulkoiset toimijat ja sidosryhmät

- Kela, TE-toimisto, TYP, eläke- ja vakuutusyhtiöt, järjestöt, kuntoutuspalvelu ja kuntoutustoimijat, koulutuspalvelut, työpaikat, seurakunta- ja diakoniatyö, työterveyshuolto- ja opiskeluterveyshuolto, yksityiset palvelut ja muut kolmannen sektorin toimijat

Toimijoiden tehtävät ja roolit

TOIMIJA	TEHTÄVÄ / ROOLI
Asiakas	Osallistuu ja asettaa tavoitteet, aktiivinen osallistuja omassa toiminnassa
Arjen lähipiiri	Tuki, kannustus (mahdollisesti myös "sotkeutuminen +/-"), voi olla myös riski
Terveyspalvelut	Koordinaatio, kartoitus. Hetki tietyssä palvelussa koordinaativastuu mm. erikoissairaanhoidon koordinaativastuulla, omahoitajamalli Palvelutarpeen tunnistus. Terveys-, hoito – ja kuntoutussuunnitelma.
TE-palvelut	Työkyvyn tuki, palvelutarpeen arviointi ja tunnistus, ohjaus, työllistäminen
Kela	Sosiaaliturva ja toimeentulo, ohjaus ja neuvonta, terveyden edistäminen ja tuki, kuntoutus, palvelutarpeen tunnistus
Sosiaalityö	Palvelutarpeen tunnistus, palvelusuunnitelma, monipuolinen palvelu ja ennalta ehkäisy
Kuntouttavat toimijat (kunta, yksityiset, järjestöt)	Kuntouttaa

Taulukko 1. Toimijoiden tehtävät ja roolit työkyvyn tuen palveluissa

Tämän hetken verkostotyön erilaisia tapoja työkyvyn tuen palveluihin liittyen

Miten ja kuinka usein verkostonne tapaa?

- Riippuu ketkä kuuluvat verkostoon ja mitä tapaamisessa käsitellään. Tapaamiset asiakaslähtöisesti tarvittaessa. Ei tehdä päällekkäistä työtä!
- Esimerkkejä erilaisista verkostotapaamisista alueella:
 - Tiimitapaamiset (sote-keskusten moniammatillinen tiimi) 1 x vko 30 min yleistä toimintaa käsitellään, ei asiakastapauksia tässä vaiheessa.
 - Työkykytiimit käsittelevät asiakasasioita eri alueilla 2 -4 viikon välein
 - Tiimi 1x 1 (- 3kk korona-aikana) välein (Työhönvalmennustiimi)

Mistä käytännön asioista työkyvyn tuen koulutuksessa mukana olevien mielestä pitää Satakunnassa sopia?

- Hanketyö mukana suunnittelussa, nykyistä työtä kehitetään.
- Otettaisiin tarkasteluun muiden työkykyhankkeiden toimintaa, laajennettaisiin keskustelua maakunnallisen mallin kuvaamisessa. (Parastetaan Satakuntaan)
- Vastuunjaosta kuka hoitaa minkäkin alueen. Kuka on koordinoiva taho, joka pitää langat käsissään.

Viestinnästä ja sen haasteista

Miten tieto liikkuu verkostonne toimijoiden välillä?

- Tällä hetkellä pirstaleisesti sekä asiakastieto, että tiedotus kokonaisuutena verkostossa. Hankaloittaa kaikkien toimijoiden toimintaa.
- Eri tietojärjestelmät, tärkeät tiedot voi jäädä saavuttamatta, myös muusta toiminnasta johtuen. Järjestelmät ovat päällekkäisiä ja yhteen sopimattomia.
- Tietosuoja-asiat välillä hankaloittaa tiedon liikkumista eri toimijoiden välillä.
- Asiakkaat eivät ymmärrä mitä tietoja pystytään näkemään. Asiakas voi kertoa ”vain” sellaista tietoa mitä kyseinen verkosto haluaa kuulla, voi jäädä joltain oleellista tietoa saamatta. Asiakas väsyä ja turhautuu kertomaan.

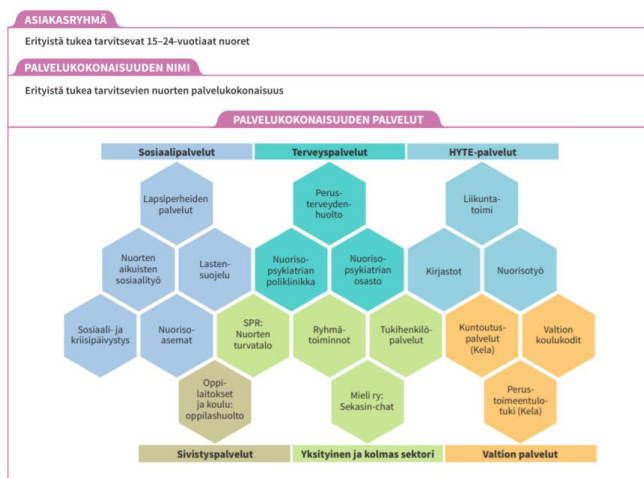
Mitä tietojärjestelmiä käytätte verkostossanne tiedon jäsentämisessä ja välittämisessä?

- TE-toimisto Ura-järjestelmä,
- TYP-työssä TYPPI-järjestelmä
- Terveystietojärjestelmässä Lifecare, Effica,
- Sosiaalihuolto Proconsona, Sosiaaliefica, Kela Kanta+muut
- Myöhemmin selvinnyt myös, että kuntakokeilussa virkailija kirjaa tietoja pahimmillaan seitsemään eri järjestelmään.

Etenemissuunnitelma työkyvyn tuen palvelukokonaisuuden kuvaamiseksi

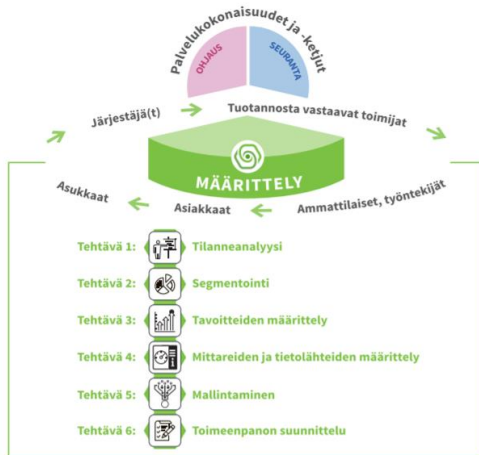
- Alueen toimijoille ja mm. ohjausryhmän jäsenille tuodaan palvelukokonaisuuden kuvaamiseen liittyvää ideologiaa tiedoksi.
- Yhteistyö Satakunnan palvelukokonaisuuksia kuvaavien ja mallintavien työntekijöiden kanssa.
- Työkyvyn tuki koulutusten tuloksia sekä tätä versiota 1 käytetään apuna jatkotyöskentelyssä.
- Alueen toimijoita kutsutaan työkyvyn tuen palvelukokonaisuuden rakentamisen työpajoihin 30.9. ja 27.10. sekä järjestetään alueellisia työpajoja, jossa yhteiskehittäen rakennetaan versiota 2, huomioiden Satasoten tulevaisuuden sote-keskus –hankkeen muiden palvelukokonaisuuksien kuvaamisen strategiset linjaukset ja etenemisaikataulu.

Tavoitteena on, että versiossa 2 Satakunnassa on keväällä 2022 aloitettu työkyvyn tuen monialaisen palvelukokonaisuuden kuvaaminen Palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen määrittelyn, ohjauksen ja seurannan käsikirjassa kuvatun mallin (kuva 2) mukaisesti.

Kuva 2. Esimerkki erityistä tukea tarvitsevien nuorten palvelukokonaisuudesta. (Palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen määrittelyn, ohjauksen ja seurannan käsikirja)

Työskentelyssä huomioidaan myös käsikirjaan kuvatut tehtävät palvelukokonaisuuden rakentamisessa (kuva 3.)

Kuva 3. Palvelukokonaisuuteen ja -ketjuun kootaan tietyn asiakassegmentin tarvitsemat palvelut ja määritellään niiden yhteensovittamiseen liittyvät periaatteet ja säännöt.

Lähteet:

- Hyödynnetty Työkykyä Satakuntaan – hankkeen Työkyvyn tuki –koulutuksen tehtävää: 5/7 Verkoston toimintasuunnitelma
- [Palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen määrittelyn, ohjauksen ja seurannan käsikirja](#)
- Työkyvyn tuen koulutuksen luentomateriaalit 11.5.2021, Kimmo Tarvainen, ylilääkäri, Työterveyslaitos
- [Verkostojohtamisen opas. Valtioneuvoston kanslian julkaisuja. 2019:12](#)